

EDUARD RODRÍGUEZ FARRÉ

Metge i investigador del CSIC, expert en toxicologia i radiologia

«És fals dir que l'energia nuclear no emet CO₂ i evita el canvi climàtic»

Text: Francesc Ràfols Foto: Ivan G. Costa

Vostè acaba de publicar *Casi todo lo que usted desea saber sobre los efectos de la energía nuclear en la salud y el medio ambiente. Una obra divulgativa sobre quelcom tan desconegut com l'energia nuclear?*

● Es tracta de fer assequibles conceptes que són molt complexos, que fins i tot entre professionals de la medicina o de la biologia no són ben entesos o no s'han après mai. Són conceptes que normalment no s'estudien a les facultats, i els professionals que no hi estan especialitzats tampoc no els coneixen.

Tot i no saber-ne gaire, però, a Espanya, només el 4% de la població és partidària de l'energia nuclear

● Als anys vuitanta, l'accident de Txernòbil i, abans, el de l'illa de les Tres Milles, fan que en molts llocs d'Europa la major part de la gent hi estigui en contra. Un altre motiu és l'associació entre l'origen d'aquesta energia i una cosa tan terrible com les bombes atòmiques.

De totes maneres, ara hi ha una gran pressió del lobby nuclear, que reclama que es facin noves centrals.

● Això és evident i sobretot als grans mitjans de comunicació. D'una banda, hi ha la pressió de la indústria nuclear i, de l'altra, les polítiques, fonamentalment de França i de la Gran Bretanya, per rellançar la indústria nuclear a Europa amb l'excusa dels problemes del canvi climàtic i de les emissions de CO₂. A pesar de tot, hi ha diverses incògnites, algunes de les quals en el pla econòmic: si no és amb enormes inversions de fons públics,

a la indústria no li interessa. Una nuclear, diuen que costa 3.000 milions d'euros, però en val 6.000, com es veu amb la que està en construcció a Finlàndia. Als anys vuitanta deien que costava 500.000 milions de pessetes. Avui, 25 anys després, diuen que el preu és el mateix: no és creïble. Després, però, hi ha el cost, que també és per al sector públic, dels residus, que és enorme.

En canvi, ara, en certs àmbits, la defensa de l'energia nuclear té un cert toc de modernitat, que si hi estàs en contra és que ets una persona que ha quedat antiquada...

● És una manipulació semiològica. Com que ja fa molts anys que l'energia nuclear es va fer; ja sembla que s'ha oblidat i que les noves generacions seran més receptives a aquest discurs del que és modern: no fa CO₂ i evitarà el canvi climàtic, cosa que és falsa. Només l'exploració de la mineria... S'ha de fer en llocs molt remots, mou milions de tones i gasta una quantitat d'energia, de petroli... Després hi ha la gestió de residus, el transport. O sigui que, de modern, no en té res i, de contaminant, en té molt.

Però, tot i que es tiressin endavant els plans de noves centrals nuclears, al marge dels aspectes econòmics, hi hauria el problema per abastir-les d'urani, ja que els recursos que queden són escassos.

● Això està molt ben estudiat. Fins i tot, reutilitzant amb tecnologies més modernes les deixalles de les mines d'urani dels anys setanta i vuitanta, es pot intentar treure en-

cara el que queda, com es fa amb l'or; per exemple. Tot i així, no hi ha urani per a la quantitat de centrals que es volen fer ni per a les que ja estan funcionant. A més, l'urani s'ha encarit perquè s'està especulant amb el preu. Com que es parla de fer noves centrals, se n'està acumulant, i el preu ha augmentat gairebé deu vegades.

Les centrals catalanes han estat notícia darrerament. Vostè, dies enrere, en una conferència informativa conjunta amb Greenpeace,

«La Generalitat també té responsabilitats en el que ha passat a Ascó, ja que va veure les puntes de radioactivitat que hi havia i no en va dir res»

reclamava més informació per saber del cert què havia passat a Ascó i poder determinar els riscos que hi havia de la fuita registrada. Li han aclarit els dubtes?

● No. Seguim reclamant. Tenim el Consell de Seguretat Nuclear, que és un servei públic de protecció i de vigilància. El problema és que des de l'origen hi ha hagut un transvasament entre els tècnics de la indústria nuclear i els del CSN, un munt de gent que de sobte està en un lloc i al cap d'algun temps te la trobes en un altre.